

יא סיון תשל | 15/06/1970

הגןות למעו שחרור האסורים-מאט לשכת
העתונות הממשלתיות, ויקפדייה

מבחן חתונה

מסר הברזל נראתה בלתי חדר. הממשלה הרוסית לא הייתה מוכנה לשמעו על יציאת יהודים למדינת ישראל. הפעילים הציוניים במחתרת, שהחלו את פעילותם לאחר מלחמת ששת ימים, החליטו לבצע מעשה

נואש. התוכנית הייתה לחטוף מטוס קטן בן 12 מושבים מלינגרד, להטיסו לשבדיה הסמוכה ומשם לצאת לחירות לישראל. התוכנית עבדה לפרטיה, כולל ההסוואה שאורגנה בטיסה לחתונה משפחית ("מבצע חתונה"), והודגש בה הצורך להימנע בכל מחיר מגעה בח"ד. ביום ו"א בסיוון תש"ל (15.6.1970) הגיעו חברי הקבוצה לנמל אדם.

הגעפוזו, שם עכוון אוחג טוכני והזג ב' שיזענו נזה אש על הזמבוץ. בסדרת משפטים נידונו הפעילים לעונשי מסר ממושכים, וחילקם למוות. ברחבי העולם פרצה זעקה אדירה, והפגנות ענק נערכו בדרישה להחן את האסירים ולאפשר ליהודים לצאת מברית המועצות. בסופו של דבר, נערה ברית המועצות לחצים, וקרוב למאה אלף מסורבי עלייה יצאו לחופשי. מאrk דימשיך (הטיס), סילווייה זלמנסון, אדווארד קוזניצוב, יוסף מנדלבייך ושאר חברי הקבוצה שוחררו לאחר מספר שנים, ובמידה רבה היו אלו שגרמו לפריצת הסcar ולעלית מאות אלפיים לארץ.